

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 158)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/287)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

20.3.1996

Sayı : B.02.0.KKG/101-1000/1061

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 18.3.1996 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticarî hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış. Bu nedenle ticarî hakların ikili sözleşmeler yoluyla düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye, gerek diğer devletler 11 Şubat 1946'da ABD ile İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir. Hükümetimiz, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları gözönünde tutarak, aynı zamanda millî sivil havacılığımızı teşvik ve kaldırmak amacıyla bugüne kadar bir çok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalamıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup, esas olarak çerçeve anlaşması niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Bu meyanda Hükümetimiz ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti arasında 14 Ocak 1987 tarihinde Singapur'da bir Hava Taşımacılığı Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye ile Singapur arasında mevcut ilişkilere katkıda bulunmak gayesiyle imzalanan bu Anlaşma, hava trafiği ile ilgili millî kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Bu Anlaşma iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlamak bakımından faydalı bulunmaktadır.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm

Komisyonu

Esas No. : 1/287

8.5.1996

Karar No. : 3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin de iştirakiyle Komisyonumuzun 8.5.1996 tarihli 2 nci Birleşiminde incelenip görüldü.

5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan, 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticarî hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata varılmış ve bu hakların ikili sözleşmeler yoluyla düzenlenmesi gereği doğmuştur.

11 Şubat 1946 yılında ABD ile İngiltere, aralarında imzaladıkları Bermuda Anlaşması ile ikili anlaşma tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Türkiye’de Bermuda Anlaşması tipini örnek alarak pek çok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalamıştır. Bu anlaşmalar çerçeve anlaşması niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır.

Bu cümleden olarak Hükümetimiz 14 Ocak 1987 tarihinde Singapur’da, Singapur Cumhuriyeti Hükümeti ile bir Hava Taşımacılığı Anlaşması imzalamıştır. Bu Anlaşma hava trafiği ile ilgili milli kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Komisyonumuz, tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğini daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlayacak bu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısını uygun bularak maddelere geçilmesine karar vermiştir.

Müteakiben Tasarının maddeleri müzakere edilerek 1, 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul etmiştir.

Raporumuz, havalesi gereği Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere, Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Yusuf Namoğlu
İstanbul
Sözetü
Sebgetullah Seydaoğlu
Diyarbakır
Üye
Mahmut Sönmez
Bingöl

Başkanvekili
Osman Berberoğlu
Antalya
Üye
Faris Özdemir
Batman
Üye
Tevhit Karakaya
Erzincan

Üye	Üye
<i>Abdullah Fırat</i>	<i>Yusuf Pamuk</i>
Erzurum	İstanbul
Üye	Üye
<i>Veli Aksoy</i>	<i>Fikret Ünlü</i>
İzmir	Karaman
Üye	Üye
<i>Zeki Çakıroğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Muğla	Muş
Üye	Üye
<i>Mustafa Hasan Öz</i>	<i>Nizamettin Sevgili</i>
Ordu	Siirt
Üye	Üye
<i>Tahsin İrmak</i>	<i>Şahin Ulusoy</i>
Sivas	Tokat
Üye	Üye
<i>Yusuf Bahadır</i>	<i>İsmail İlhan Sungur</i>
Trabzon	Trabzon
Üye	
<i>Tahsin Boray Baycık</i>	
Zonguldak	

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/287

22.11.1996

Karar No. : 19

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 14 Kasım 1996 tarihli 4 üncü Birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Türkiye ile Singapur arasında mevcut ilişkilere katkıda bulunacağı düşünülen ve hava trafiği ile ilgili millî kanunlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferleri yapılmasını öngören Anlaşma, Komisyonumuzca uygun görülmüş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurul'un onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili

Kâtip

Cemal Külahlı

Cevdet Akçalı

Bursa

Adana

Üye
Yaman Törüner
Afyon
Üye
Arif Ahmet Denizolgun
Antalya

Üye
Ali Rahmi Beyreli
Bursa
Üye
Halil Yıldız
Isparta
Üye
Hasan Tekin Enerem
İstanbul
Üye
Bülent Tanla
İstanbul
Üye
Cemal Özbilen
Kırklareli

Üye
Mehmet Sağdıç
Ankara
Üye
Kâmrân İnan
Bitlis
(İmzada bulunamadı)
Üye
Hikmet Çetin
Gaziantep
Üye
Mukadder Başeğmez
İstanbul
Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul
Üye
Osman Yumakoğulları
İstanbul
Üye
Yaşar Canbay
Malatya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – 14 Ocak 1987 tarihinde Singapur'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

<i>A. Mesut Yılmaz</i> Başbakan	
Dev. Bakanı ve Başb. Yard.	Devlet Bakanı
<i>N. Menteşe</i> Devlet Bakanı	<i>R. Saracoglu</i> Devlet Bakanı
<i>A. Yılmaz</i> Devlet Bakanı	<i>A. Aksu</i> Devlet Bakanı
<i>H. U. Söylemez</i> Devlet Bakanı	<i>E. Aşık</i> Devlet Bakanı
<i>Y. Törüner</i> Devlet Bakanı	<i>İ. Aykut</i> Devlet Bakanı
<i>A. Gökdemir</i> Devlet Bakanı	<i>C. Çiçek</i> Devlet Bakanı
<i>İ. Y. Dedelek</i> Devlet Bakanı	<i>A. T. Özdemir</i> Devlet Bakanı
<i>Ü. Erkan</i> Devlet Bakanı	<i>E. Taranoğlu</i> Adalet Bakanı
<i>M. H. Dağlı</i> Millî Savunma Bakanı	<i>M. Ağar</i> İçişleri Bakanı
<i>M. O. Sungurlu</i> Dışişleri Bakanı	<i>Ü. G. Güney</i> Maliye Bakanı
<i>E. Gönensay</i> Millî Eğitim Bakanı	<i>L. Kayalar</i> Bayındırlık ve İskân Bakanı
<i>T. Tayan</i> Sağlık Bakanı	<i>M. Keçeciler</i> Ulaştırma Bakanı
<i>Y. Aktuna</i> Tarım ve Köyişleri Bakanı	<i>Ö. Barutçu</i> Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
<i>İ. Attila</i> Sanayi ve Ticaret Bakanı	<i>E. Kul</i> Enerji ve Tabii Kay. Bakanı
<i>Y. Erez</i> Kültür Bakanı	<i>H. H. Doğan</i> Turizm Bakanı
<i>A. O. Güner</i> Orman Bakanı	<i>İ. Saygın</i> Çevre Bakanı
<i>N. Ercan</i>	<i>M. R. Taşar</i>

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Singapur Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SİNGAPUR CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA TAŞIMACILIĞI ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve
Singapur Cumhuriyeti Hükümeti

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ve Uluslararası Hava Servisleri Transit Anlaşması tarafları olup,

Kendi ülkeleri arasında ve ötesinde hava seferleri ihdas etmek amacıyla bir anlaşma akdetmek isteyerek,

Aşağıdaki gibi anlaşmışlardır :

MADDE 1
TANIMLAR

1. Bu Anlaşma bakımından, aksine hüküm bulunmadıkça :

a) "Sözleşme" terimi 7 Aralık 1944 yılında Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi ile Sözleşmenin 90 ncı maddesine uygun olarak kabul edilen Ekler ve aynı Sözleşmenin 90 ve 94 üncü maddelere göre Sözleşme veya Eklerinde yapılan ve her iki Tarafça kabul edilmiş olan değişiklik anlamını taşır.

b) "Havacılık makamları" terimi Singapur Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanı veya Ulaştırma Bakanı tarafından ifa edilen görevlerden herhangi birini yerine getirmek için yetkili kılınmış herhangi bir kişi veya kuruluş ve Türkiye Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanı veya Ulaştırma Bakanı tarafından ifa edilen görevlerden herhangi birini yerine getirmek için yetkili kılınmış herhangi bir kişi veya kuruluş anlamını taşır.

c) "Tayin edilen havayolu işletmesi" terimi, bu Anlaşma'nın 3 üncü maddesine uygun olarak, bir Âkit Tarafın yazılı olarak öteki Âkit Tarafa bildirimde bulunmak suretiyle tayin ettiği havayolu anlamını taşır.

d) "Ülke" terimi, Sözleşmenin 2 nci maddesinde belirtildiği şekilde bir devletin egemenliği, koruması veya yönetimi altındaki kara parçası ve buna bitişik karasuları anlamını taşır.

e) "Hava Seferleri", "Uluslararası Hava Seferi", "Havayolu İşletmesi" ve "teknik iniş" terimleri, Sözleşmenin 96 ncı maddesinde belirtilmiş anlamları taşır.

f) "Mutabık Kalınan Seferler" işbu Anlaşmada belirtilen haklara uygun olarak bir Âkit Tarafın diğer Âkit Tarafa sağladığı herhangi bir sefer anlamını taşır;

g) "Belirlenen yol" işbu Anlaşma'nın Ek-I'inde belirlenmiş yollardan biri anlamını taşır.

h) "Ek" Anlaşma'nın veya Anlaşma'nın 14 üncü maddesine göre değiştirilmiş Ekleri anlamını taşır.

i) "Kapasite" terimi,

– Bir uçakla ilgili olarak, bir uçuş hattın tamamında veya bir kısmında uçağın yolcu, yük ve posta için yararlanılabilen hacmidir.

– Belirtilen bir hava seferiyle ilgili olarak, belli bir zaman dilimi içinde belli bir hatta veya bu hattın bir kısmında sefer yapan uçağın bu seferler için kullanılan kapasitesi ile sefer sayısının çarpımıdır.

j) “Trafik” terimi yolcu, bagaj, kargo ve posta demektir.

2. Ekler bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder ve aksine bir hüküm bulunmadıkça, Anlaşma'ya yapılan atıf Ekleri de kapsar.

MADDE 2

TRAFİK HAKLARI

1. Her bir Âkit Taraf diğerine, bu Anlaşmanın 1 numaralı Ekinde belirtilen hatlarda tarifeli Uluslararası Hava Seferleri düzenlemesi amacıyla, bu Anlaşma'da belirtilen hakları tanıır.

2. İşbu Anlaşma'nın hükümlerine bağlı kalmak kaydıyla, her bir Âkit Taraf'ın tayin ettiği havayolu işletmesi belirlenen yolda mutabık kalınan seferi icra ederken aşağıdaki haklardan yararlanacaktır :

a) Diğer Âkit Tarafın ülkesi üzerinden inmeksizin uçmak;

b) Sözkonusu ülkeye teknik iniş yapmak; ve

c) Uluslararası trafiği bırakmak ve almak amacıyla,

sözkonusu ülke içerisinde, o hat için bu Anlaşma'nın Ek-I'inde belirtilen noktalara iniş yapmak.

3. Bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hiçbir hüküm, bir Âkit Tarafın havayolu işletmesine, diğer Âkit Tarafın ülkesindeki bir noktadan ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, yük ve posta almak ve bunu aynı ülke içinde bir başka noktaya indirmek hakkını verdiği şeklinde anlaşılabilir.

4. Bu Anlaşma çerçevesinde bir Âkit Tarafın tanıdığı haklar, sadece diğer Âkit Tarafın tayin olunmuş havayolu tarafından ve bu havayolunun yararına kullanılacaktır.

MADDE 3

TAYİN VE YETKİLENDİRME

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan seferleri işletmesi amacıyla bir havayolu işletmesini tayin ettiğini, yazılı olarak bildirmek hakkına sahip olacaktır.

2. Diğer Âkit Taraf bir tayin bildirimini aldığı anda, bu maddenin 3 üncü ve 4 üncü fıkraya hükümlerine tabi olarak, tayin edilen havayolu işletmesine gerekli işletme yetkilerini gecikmeden tanıyacaktır.

3. Âkit Taraflardan birinin havacılık makamları, öteki Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesinden, uluslararası hava seferlerinin icrasında bu makamlarla olağan ve makul bir şekilde uygulanan kanun ve yönetmeliklerde emredilen şartları yerine getirebilecek vasıfları haiz bulunduğu hususunda, kendilerini ikna etmesini isteyebilir.

4. Âkit Taraflardan herbiri, tayin edilen bir havayolu işletmesinin esas mülkiyetinin ve gerçek anlamda kontrolünün bu havayolu işletmesini tayin eden Âkit Tarafın veya vatandaşlarının elinde bulunduğu kanaat getirmediği hallerde, bu maddenin 2 nci fıkrasında sözü edilen işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir, veya bu havayolu işletmesinin bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde belirtilen hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koyabilir.

5. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarının gerekleri yerine getirildikten ve bir havayolu işletmesi belirtilen şekilde tayin edildikten ve kendisine yetki verildikten sonra, üzerinde mutabık kalınan bir kapasitenin bulunması ve 8 inci ve 9 uncu maddelerin hükümlerine göre ücret ve uçuş tarifelerinin tespit edilmiş olması kaydıyla mutabık kalınan seferleri herhangi bir tarihte işletmeye başlayabilir.

6. Herbir Âkit Taraf, bir hava yolu kendi kanun ve yönetmeliklerine veya bu Anlaşmada öngörülen koşullara uygun faaliyet göstermediği takdirde, bu havayolunun Anlaşmanın ikinci maddesinde öngörülen haklardan faydalanmasına son verebilir veya bu haklardan faydalanmasına ilişkin olarak gerekli gördüğü koşullar getirebilir. Bir havayolunun sözkonusu haklardan faydalanmasına son vermek veya yeni koşullar getirmek, kanunların ve yönetmeliklerin daha fazla ihlal edilmesini önlemek için zarurî değil ise, Âkit Taraf bu hakkını diğer Âkit Taraf ile istişarelerde bulduktan sonra kullanacaktır.

MADDE 4

GÜMRÜKTEN VE DİĞER RESİMLERDEN VE VERGİLERDEN MUAFİYET

1. Âkit Taraflardan her birinin tayin edilen havayolu işletmesi tarafından uluslararası seferlerde işletilen uçaklar ve bu uçaklarda bulunan mutad donanım, akaryakıt ve yağlar ve (yiyecek, içecek ve tütün dahil) uçaktaki levazımat, öteki Âkit Tarafın ülkesine varışta, tekrar ülke dışına çıkarılıncaya kadar uçakta kalmak kaydıyla, bütün gümrük vergileri, muayene ücretleri ve diğer rüsum ve vergilerden bağışık tutulacaktır.

2. Âkit Tarafın ülkesi üzerinde yapılacak uçuşun bir kısmında kullanılacak olsa dahi, Âkit Taraflardan birinin ülkesine öteki Âkit Tarafların tayin edilen havayolu işletmesi tarafından veya adına tayin edilen havayolu işletmesinin münhasıran uluslararası seferinde çalıştırılan uçaklarında kullanılmak üzere sokulan veya uçağa alınan akaryakıt, yağlar, yedek parça, mutad donanım ve levazımat gümrük vergisi ve muayene ücreti dahil tüm ulusal vergi ve harçlardan muaf tutulacaktır. Yukarıda sözü edilen maddelerin gümrük nezaret ve kontrolü altında tutulması gerekebilir.

3. Uçakta bulunan mutad donanım, yedek parça, malzeme ve tüketim maddeleri, akaryakıt ve yağlar öteki Âkit Tarafın ülkesinde, ancak o ülkenin gümrük makamlarının müsaadesi ile boşaltılabilir. Böyle bir durumda, bunlar tekrar ülke dışına götürülünceye veya gümrük yönetmeliklerine göre bir başka şekilde elden çıkarılıncaya kadar sözü edilen makamların nezaretinde tutulabilir.

MADDE 5

DİREKT TRANSİT TRAFİĞİ

Âkit Taraflardan birinin ülkesinden transit geçen ve transit amaçları için belirlenen havalimanı bölümünü terk etmeyen yolcu, bagaj ve yük çok basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulacaktır. Direkt transit geçen bagaj ve yükler gümrük ve benzeri diğer vergilerden bağışık tutulacaklardır.

MADDE 6

GİRİŞ VE ÇIKIŞ İZİNİ KANUNLARI VE YÖNETMELİKLERİ

1. Bir Âkit Tarafın, uluslararası hava seyrüseferi yapan uçakların ülkesine giriş ve çıkışına ilişkin kanun ve mevzuatı, öteki Âkit Tarafın tayin ettiği havayolu işletmesine de uygulanacaktır.

2. Bir Âkit Tarafın, uçakta taşınan yolcu, mürettebat, yük ve postanın ülkeye kabulü, ülkede kalışı veya ülkeden ayrılışına ilişkin gümrük giriş çıkışı, göç, pasaport ve sağlık kontrolü gibi kanun ve mevzuatı, o ülkede kaldığı sürece, öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi tarafından taşınan yolcu, mürettebat, yük ve posta'ya da uygulanacaktır.

3. Herbir Âkit Taraf, işbu madde kapsamında öngörülen kanun ve yönetmeliklerin uygulanmasında, ticarî ve rekabete dayalı nedenlerden dolayı kendi havayoluna, diğer Âkit Tarafın tayin edilmiş havayoluna kıyasla öncelik tanımamayı taahhüt eder.

4. Bir Âkit Tarafın havalimanları ve sağlanan diğer kolaylıkları kullanan öteki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin ödediği ücretler, uluslararası hava seferleri yapan ulusal uçakların ödediklerinden daha yüksek olmayacaktır.

MADDE 7

SERTİFİKA VE LİSANSLAR

1. Bir Âkit Tarafça verilen veya geçerli kılınan lisanslar, uçuşa elverişlilik lisansları, yeterlilik lisansları, geçerlilik süresi boyunca, öteki Âkit Tarafça da geçerli kabul edilecektir.

2. Âkit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde yapılacak uçuşlarla ilgili olarak, diğer Âkit Taraf veya diğer bir devletçe kendi uyruklarına verdiği veya geçerli kıldığı lisanslarını ve yeterlilik lisanslarını geçerli kabul etmeme hakkını saklı tutar.

MADDE 8

KAPASİTE HÜKÜMLERİ

1. Her iki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan seferleri işletmeleri için adil ve eşit imkân sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan seferlerin işletilmesinde, her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesi, belirtilen hatların tamamı veya bir kısmında diğerinin yaptığı seferler üzerinde olumsuz etki yaratmamak için diğer Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesinin çıkarlarını dikkate alacaktır.

3. Âkit Tarafların tayin edilen havayolu işletmelerinin icra ettikleri mutabık kalınan seferler halkın belirtilen hatlardaki taşıma ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu işletmelerini tayin eden Âkit Tarafın ülkesinden başlayan veya oraya yönelik trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.

4. Havayolunu tayin eden taraf dışındaki diğer devletlerin ülkelerinden geçen belirlenmiş hatlarda, yolcu, kargo ve posta bırakılıp alınmasına ilişkin düzenlemeler aşağıdaki genel kapasite hükümlerine uygun olarak yapılacaktır :

- a) Âkit Tarafın ülkesine ve ülkesinden dışarıya yönelik trafiğe ilişkin gereksinimler;
- b) Hattın geçtiği bölgedeki Devletlerce kurulmuş diğer ulaştırma hizmetleri de dikkate alınarak, havayolunun geçtiği bölgeye ilişkin trafik gereksinimleri;
- c) Havayolu işletmesinin gereksinimleri.

Bu paragraf çerçevesinde sağlanacak haklar, nihaî olarak iki Âkit Tarafın havacılık makamları tarafından belirlenecektir.

5. Mutabık kalınan seferlerde Âkit Tarafların havacılık makamlarınca yukardaki paragrafın uygulanması çerçevesinde kararlaştırılan sıklık ve kapasite, bu makamlardan her birinin talebi üzerine yakın işbirliği anlayışı içinde yapılacak istişarelerden sonra, zaman zaman gözden geçirilebilir ve değiştirilebilir.

MADDE 9
TARİFELERİN BELİRLENMESİ

1. Mutabık kalınan seferlerin herhangi biri için belirlenecek ücret tarifeleri, işletme maliyeti, makul bir kâr, seferin özellikleri (sürat ve ağırlama standartları gibi) ve diğer havayolu işletmelerinin belirlenen yolun herhangi bir bölümünde uyguladıkları tarifeler gibi ilgili tüm faktörler gözönünde tutularak makul düzeylerde saptanacaktır. Bu tarifeler, işbu maddenin takip eden hükümlerine uygun olarak saptanacaktır.

2. İşbu maddenin 1 inci fıkrasında anılan tarifeler, tarifelerle birlikte mütalaa edilen ajans komisyonları oranları ile birlikte, mümkünse, belirlenen yolun her biri için o yolun tamamı veya bir kısmında faaliyette bulunan diğer havayolu işletmelerine dağıldıktan sonra her iki Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri arasında anlaşmayla belirlenecek ve böyle bir anlaşmaya varılmayı için, mümkün olduğunda, Uluslararası Hava Ulaştırma Birliğinin (IATA) tarifelerin yapılmasına ilişkin usulleri kullanılacaktır.

3. Eğer tayin edilen havayolu işletmeleri bu ücret tarifelerinden biri üzerinde anlaşamazlar ise veya herhangi bir nedenle bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre bir anlaşma sağlanamazsa, iki Âkit Taraf havacılık makamları ücret tarifesini karşılıklı anlaşma ile tespit etmeye çalışacaklardır.

4. Eğer havacılık makamları bu maddenin 2 nci fıkrası hükümlerine göre kendilerine sunulmuş ücret tarifeleri üzerinde veya 3 üncü fıkra hükümlerine göre herhangi bir ücret tarifesinin tespitinde anlaşamazlar ise, anlaşmazlık bu Anlaşma'nın 13 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde hal şekline bağlanacaktır.

5. 13 üncü maddenin üçüncü paragrafında öngörülen hükümler çerçevesindekiler hariç, hiçbir tarife, her iki Âkit Tarafın sivil havacılık otoriteleri tarafından da benimsenmedikçe yürürlüğe girmeyecektir.

6. Bu madde hükümlerine göre tespit edilmiş bir ücret tarifesi, yenisi bu madde hükümlerine göre tespit edilinceye kadar yürürlükte kalacaktır.

MADDE 10
MALÎ HÜKÜMLER

1. Âkit Taraflardan her biri öteki Tarafın tayin edilen havayolu işletmesine, diğer Âkit Tarafın ülkesinde elde ettiği kazancın giderlerini aşan bölümünü Merkezi'ne transfer etme hakkını bahşeder. Bu transfer usulü, kazancın elde edildiği ülkenin kambiyo mevzuatına uygun olarak yapılacaktır.

2. Kazancın giderleri aşan bölümünün transferinde, yürürlükteki mevzuatın bu tür transferlerin resmî kambiyo kuru üzerinden yapılmasını öngörmesi halinde bu kur üzerinden, aksi takdirde gelirin elde edildiği kura muadil bir kur üzerinden yapılacaktır.

3. Transfer, öteki Âkit Tarafça kabul edilebilecek konvertibl dövizle yapılacaktır.

4. Yukarıda belirtilen gelirin transferi için ihtiyaç duyulan döviz Âkit Tarafların yetkili uygun kanalları vasıtasıyla tahsis veya transfer edilecektir. Âkit Taraflar arasında bir ödeme anlaşması mevcut ise, ödeme bu anlaşmanın hükümlerine göre gerçekleştirilecektir.

MADDE 11

BİLGİ VE İSTATİSTİK

Âkit Tarafların her birinin havacılık makamları diğer Âkit Tarafın havacılık makamlarına, birinci Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerince mutabık kalınan seferlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek devrevi veya diğer istatistikî bilgileri, talepleri üzerine vereceklerdir. Bu bilgiler işbu havayolu işletmelerinin mutabık kalınan seferlerde taşınmış oldukları trafiği ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 12

İSTİŞARE

Yakın bir işbirliği anlayışı içinde, Âkit Tarafların havacılık makamları bu Anlaşma ve Ekleri hükümlerinin uygulanmasını ve bunlara uyulmasını sağlamak amacıyla zaman zaman birbirleri ile istişarelerde bulunacaklardır.

MADDE 13

UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Âkit Taraflar arasında bu Anlaşma'nın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili bir uyuşmazlık çıkarsa, Âkit Taraflar bu uyuşmazlığı önce kendi aralarında müzekereler yoluyla halletmeye çalışacaklardır.

2. Âkit Taraflar, müzekereler yoluyla bir anlaşmaya varamadıkları takdirde, karara bağlanması için uyuşmazlığı bir şahıs veya teşekküle tevdi etmeye veya Âkit Tarafların her birinin talebi üzerine Âkit Tarafların her birinin tayin edeceği birer hakem ve böylece seçilen iki hakemin tayin edeceği bir üçüncü hakemden kurulu 3 kişilik bir hakem heyetine sunma hususunda mutabık kalabilirler. Âkit Taraflardan her biri, diğerinden uyuşmazlığın tahkimini isteyen bir ihbarı diplomatik yoldan aldığı tarihten itibaren altmış (60) gün içinde bir hakem tayin edecek ve üçüncü hakem de bundan sonraki altmış (60) günlük bir süre içinde atanacaktır. Âkit Taraflardan herhangi biri verilen süre içerisinde bir hakem tayin edemezse veya üçüncü hakem belirtilen süre içinde atanamazsa, Âkit Taraflardan herhangi biri Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Konseyi Başkanından durumuna göre, hakemi veya hakemleri tayin etmesini isteyebilir. Bu durumda üçüncü hakem üçüncü bir devletin uyruğunu taşıyacak ve hakem heyetinin başkanlığını yapacaktır.

3. Âkit Taraflar, bu maddenin 2 nci fıkrasına göre verilecek herhangi bir karara uymayı taahhüt ederler.

4. Eğer Âkit Taraflardan herhangi birisi, veya bir Âkit Tarafa tayin edilen havayolu işletmesi bu maddenin 2 nci fıkrasına göre alınmış karara uymazsa, uymadığı süre boyunca, diğer Âkit Taraf kusurlu olan Âkit Tarafa bu Anlaşma'ya göre vermiş olduğu hakları sınırlayabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

MADDE 14

DEĞİŞİKLİKLER

1. Eğer Âkit Taraflardan birisi işbu Anlaşma'nın herhangi bir maddesinin değiştirilmesini arzuya şayan bulursa, Âkit Tarafların havacılık makamları arasında bu çerçevede istişare yapılması talebinde bulunabilir. İstişareler, talep tarihinden itibaren altmış (60) gün içerisinde başlayacaktır. Havacılık makamları arasında bir mutabakat sağlandığı takdirde değişiklikler diplomatik nota teatisi ile teyit edildiği zaman yürürlüğe girecektir.

2. Anlaşma Eklerinde yapılacak değişiklikler Âkit Tarafların havacılık makamlarının kendi aralarında doğrudan doğruya mutabakata varmalarıyla gerçekleştirilebilir.

3. Bu Anlaşma Âkit Tarafların her biri için bağlayıcı olabilecek herhangi bir çok taraflı sözleşmeye uyacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 15

SONA ERME

Âkit Taraflardan her biri, bu Anlaşma'ya son vermek kararında olduğunu her zaman öteki Âkit Tarafa ihbar edebilir. Bu ihbar aynı zamanda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına da ulaştırılacaktır. Böyle bir ihbar, süre sona ermeden karşılıklı mutabakat ile geri alınmamış ise, Anlaşma, ihbarnamenin öteki Âkit Tarafça alınış tarihinden sonraki oniki (12) ay sonra sona erecektir. Öteki Âkit Tarafça ihbarnamenin alındığı teyid edilmezse, ihbarname, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının alındığını bildirdiği tarihten ondört (14) gün sonra alınmış sayılacaktır.

MADDE 16

TESCİL

Bu Anlaşma ve Anlaşma'nın 14 üncü maddesine uygun olarak yapılmış olan nota teatileri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı nezdinde tescil ettirilecektir.

MADDE 17

BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşma'ya sadece müracaat ve kolaylık sağlamak amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşma'nın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tarif etmez.

MADDE 18

YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma ve Ekleri her Âkit Tarafın anayasal hükümlerinin ifasından sonra, bu mealdeki diplomatik Notalarının teati edildikleri tarihte yürürlüğe girecektir.

Yukarıdakileri tasdiklen aşağıda imzaları bulunan ve Hükümetleri tarafından usulünce yetkilendirilmiş olan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmişlerdir.

Singapur'da 1987 yılı Ocak ayının Ondördüncü gününde, ikisi de aynı derece geçerli Türkçe ve İngilizce olarak iki nüsha halinde düzenlenmiştir. Uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

EK - I

İŞLETİLECEK HATLAR

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilecek havayolu, aşağıdaki hatta her iki yönde işletmecilik yapacaktır :

Türkiye'deki noktalar - Ara noktalar - İleri noktalar.

2. Singapur Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin olunan havayolu, aşağıdaki hatta her iki yönde işletmecilik yapacaktır :

Singapur'daki noktalar - Ara noktalar - İstanbul veya Ankara - İleri noktalar.

3. Yapılacak seferin başlangıç noktası havayolunu tayin eden Âkit Tarafın ülkesinde yeralması halinde, yukarıdaki hatlarda kayıtlı noktaların herhangi biri, tayin edilmiş havayolu şirketinin isteğine bağlı olarak herhangi bir uçuşta veya uçuşların tamamında iptal edilebilir.

EK - II

UÇUŞ TARİFELERİNİN ONAYLANMASI

1. Herbir Âkit Tarafın tayin edilmiş havayolu işletmeleri, uçak tipini de gösteren uçuş tarifelerini, her tarife döneminde (yaz ve kış) onaylanmak için tarifenin yürürlük tarihinden 30 gün öncesinden daha geç olmamak üzere öbür Âkit Tarafın havacılık makamlarına sunacaktır.

2. Uçuş tarifelerinin her Âkit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri tarafından öbür Âkit Taraf havacılık makamlarına sunulmasından önce her iki Âkit Tarafın havayolu şirketleri onaylamayı kolaylaştırmak amacıyla birbirleriyle tarifeler konusunda istişarelerde bulunacaklardır.

3. Bu uçuş tarifelerini alan havacılık makamları bunları onaylayacak veya değışiklik önerecektir. Her halükarda tayin edilen havayolu işletmeleri tarifeler ilgili havacılık makamlarınca onaylanmadan önce seferlerine başlayamazlar. Bu hüküm bilahare yapılacak değışikliklere de uygulanacaktır.

